

لقمان

نشریه مرکز نشر دانشگاهی به زبان فرانسه
سال بیست و یکم، شماره دوم، پیاپی ۴۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۰

لقمان

نشریه مرکز نشر دانشگاهی به زبان فرانسه (دوره جدید)
هر شش ماه یکبار منتشر می‌شود

سال بیست و یکم، شماره دوم، پیاپی ۴۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۰

سر دبیر: بهمن نامور مطلق (دانشگاه شهید بهشتی)

هیئت تحریریه:

الله شکر اسداللهی، استاد (دانشگاه تبریز)
حجت‌الله ایوبی، دانشیار (دانشگاه تهران)
محمدباقر خرمشاد، دانشیار (دانشگاه علامه طباطبائی)
نسرین خطاط، استاد (دانشگاه شهید بهشتی)
المیرا دادور، دانشیار (دانشگاه تهران)
محمود طالقانی، دانشیار (دانشگاه تهران)
علی عباسی، دانشیار (دانشگاه شهید بهشتی)
فریده علوی، دانشیار (دانشگاه تهران)
آلن مونتاندون، استاد (دانشگاه بلز پاسکال، پاریس)

ویراستار: آناهید همپارتیان

مدیر داخلی: مهناز یزدانی

طراح و صفحه‌آرا: علیرضا دربانی

ناظر چاپ: علی صادقی

چاپ و صحافی: شرکت نماداندیش آرین (۸۸۷۵۷۵۵۸)

نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان خالد اسلامبولی، شماره ۵۰، مرکز نشر دانشگاهی.
کد پستی: ۱۵۱۱۷۸۶۹۱۱، صندوق پستی ۴۷۴۸-۱۵۸۷۵، تلفن: ۸۸۷۱۲۳۳۸، ۸۸۷۲۵۹۵۱
دورنگار: ۸۸۷۱۶۸۳۲
پیام‌نگار: luqman@iup.ir
وبگاه: www.iup.ir

عضو سامانه نشر مجلات علمی - پژوهشی کشور به نشانی: <http://isj.iup.ir>

- آرای مندرج در مقاله‌ها ضرورتاً مبین رأی و نظر مسئولان مرکز نشر دانشگاهی نیست.
- مجله در ویرایش مقالات آزاد است.
- اشتراک: علاقه‌مندان به اشتراک با شماره تلفن ۸۸۷۱۶۸۳۲، واحد اشتراک تماس بگیرند.
- بهای این شماره: ۷۰۰۰۰ ریال

به نام خداوند جان و خرد

لقمان مانند هر نشریه دیگر، ضوابطی را رعایت می‌کند. رعایت موارد ذیل، در آثار ارسالی الزامی بوده و باعث سرعت بخشیدن به کار می‌شود:

- مقاله در برنامه نگارش متن تحریر شود و برای ثبت آن از فرمت رایانه‌ای استفاده شود.
- زبان و خط نوشتارها فرانسه است مگر بنابر ضرورت زبان و خط دیگر استفاده شود.
- تمامی نشریه لقمان با فونت تایمز رومن تحریر می‌شود.
- عناوین آثار با فونت ۱۶ سیاه در صفحه عنوان، جدای متن تحریر می‌شود. نام و عنوان پدیدآورنده / پدیدآورندگان اثر، در همین صفحه و ذیل عنوان، با فونت ۱۲ سیاه و رتبه علمی و آدرس الکترونیک با فونت ۱۲ نازک درج شود.
- چکیده هر نوشتار (۱۵۰ کلمه + ۵ تا ۷ کلیدواژه) به دو زبان فارسی و فرانسه به صورت مستقل و برگ مجزا، پیوست شود.
- متن نوشتار و مطالب الحاقی بر روی کاغذ A4 ۲۹,۵×۲۱ با نرم افزار Word و فونت ۱۲ نازک در سه نسخه همراه لوح فشرده و نامه درخواست چاپ اثر در لقمان، با پست سفارشی به نشانی نشریه، و یا فایل آن به آدرس الکترونیک مجله: luqman@iup.ir ارسال شود.
- حجم نوشتار، با احتساب تصاویر، جدولها، نمودارها، پی‌نوشتها و فهرست منابع و یادداشتها، بیشتر از ۷۵۰۰ کلمه نباشد که شامل مقدمه، بحث و بررسی و نتیجه خواهد بود.
- نقل قولها - مستقیم و غیرمستقیم - نقل به مضمون، با فونت ۱۱ نازک و استفاده از نشانه گذاری مرسوم، مشخص، و نام صاحبان آثار، تاریخ و شماره صفحات منابع و مأخذ، بلافاصله در میان پرانتز نوشته شود. مجله برای مرجع نویسی از اصول APA پیروی می‌کند.
- نتیجه نوشتار در برگ‌برنده یافته‌های تحقیق، روشنگر مباحث و ارائه‌دهنده راهکارها باشد.
- تنظیم فهرست منابع و مأخذ به ترتیب الفبایی نام خانوادگی صاحبان آثار، خواهد بود. عنوان آثار با فونت ۱۲ سیاه ایتالیک، نوع آنها - کتاب، نشریه، بانک اطلاعاتی، سخنرانی، ... - نام مترجمان، ناشران، مکان انتشار و تاریخ با فاصله یک ویرگول (،) و با حروف نازک تحریر و در پایان ارائه شود.
- نویسندگان یا نویسندگان مقاله باید در نامه‌ای جداگانه گواهی دهد / دهند که مقاله ارسالی نسخه کامل فصلی از پایان‌نامه نیست، در جای دیگری چاپ نشده و تا اعلام نظر این نشریه نیز در جای دیگری چاپ نخواهد شد و درج تاریخ و امضاء در پایان این نامه الزامی است.

شیوه ارزیابی مقالات

- مقالات ارسالی که شرایط پذیرش را احراز کنند برای داوران ارسال می‌شوند.
- داوران محترم، سوای ارزشیابی کیفی مقالات، راهبردهای سازنده‌ای پیشنهاد می‌کنند.
- پیشنهادات داوران به طور کامل، اما بدون نام و نشان داور، برای نویسنده مقاله ارسال خواهد شد.

بررسی چگونگی انتقال اثر فانتاستیک در داستان گرگ هوشنگ گلشیری

فریده علوی، دانشیار، دانشگاه تهران

محمد ابراهیم عباسی

مطرح شدن داستانهای فانتاستیک (وهم‌انگیز) به عنوان یک «نوع ادبی» جداگانه، نظریه‌های مختلف برخی منتقدین ادبی را در پی داشته که اغلب به بحث در زمینه اطلاق برخی معیارهای کلی برای تعیین ورود یا خروج یک داستان به دامنه این نوع ادبی می‌پردازند. در این مجال به بررسی چگونگی انتقال اثر فانتاستیک در داستان گرگ نوشته هوشنگ گلشیری، داستان‌نویس معاصر ایرانی، می‌پردازیم و در این راه از «نظریه تردید» تزوتان تودورف منتقد فرانسوی، که از سرشناس‌ترین منتقدین این نوع ادبی محسوب می‌شود، بهره می‌گیریم.

در حین مطالعه روند ایجاد و انتقال اثر فانتاستیک این داستان بر خواننده‌ای که خود را با دنیایی طبیعی و در عین حال حوادثی غیرطبیعی مواجه می‌بیند، پژوهشگران سعی دارند تا مضامین و الگوهای فانتاستیکی داستان را در داده‌های متنی و همچنین فرامتنی بررسی کنند تا به کمک آنها بتوانند چگونگی شکل‌گیری ابهام، دودلی و دوگانگی برداشت را در بافت متن و همچنین در نزد خواننده توضیح دهند. در همین راستا، بررسی روایت‌گرایی متن، و مقابله برداشت خواننده با نظریه‌های ادبی مربوط، از خلال مطالعه شیوه‌ها و فنون روایی داستان و جایگاه راوی به عنوان شخصیت - خواننده، به ما کمک می‌کند تا با افزودن این رویکرد ساختارشناسانه، به برخی از جنبه‌ها و مشخصه‌های فانتاستیک پنهان این داستان بیشتر پی ببریم.

واژه‌های کلیدی: فانتاستیک، گلشیری، تودورف، تردید، روایت، خواننده.

تحلیل و بررسی «عناصر و چارچوبهای معرفت‌شناختی» در نزد مولانا، ابن عربی و گوستاو لوکلزیو

الله‌شکر اسداللهی، استاد، دانشگاه تبریز

وحید نژادمحمد

شناخت درونی و عرفانی موجود انسانی و اندیشه‌محوری وی از زمانهای دور در فرهنگ ملتها به خوبی خود را نمایان کرده است. درک عالم «مادی» و «روحانی» و تقلا برای دستیابی به افق امید و «غایت» کلید معمای راز هستی در نزد انسان بوده است. نگرش نوعی و تطبیق «شناخت درونی» و بازنمایی «استنباطهای باطنی» از انسان، هستی و «خالق هستی»، محور اساسی و بنیادین اندیشه‌های سه اندیشمند و عارف مشرق و مغرب زمین را تشکیل داده

چکیده

سی‌دونی گابریل کولت و غزاله علیزاده

علی عباسی، دانشیار، دانشگاه شهید بهشتی
سمانه طغیانی

کولت و علیزاده که تقریباً هم‌دوره بودند، شباهتهای بسیار زیادی در نوشتار و در تعریف وجودی خود از دنیا داشتند. هر دوی آنها دارای نگاهی زنانه، ظریف و دقیق بودند و با استفاده از زبان شاعرانه زیبایی‌شان و واقع‌گرایی که در طول زندگی خود در پی آن بودند، دنیایی واقعی و در عین حال تخیلی را بازسازی کرده‌اند. دنیایی که در آن انسان خود را با استفاده از کلمات به تصویر می‌کشد. آفرینشهای ادبی آنها همانند مطالعات روانشناسی هستند و با سبکی خاص، طبیعتی مملو از حقیقت و خیال را به وجود می‌آورند و این همان طبیعتی است که انسان را در شناخت خود یاری می‌کند. مثلث ریشار: «من»، «دنیا» و «زبان» در آثار این دو نویسنده با شباهتهایی باورنکردنی تکرار می‌شود، به گونه‌ای که برخی تفاوت‌های فکری آن دو دیگر به چشم نمی‌آیند.

واژه‌های کلیدی: زن، طبیعت، روان‌شناسی، سبک، واقع‌گرایی، کولت، علیزاده.

liste innombrable d'excuses que l'on peut évoquer pour banaliser les événements, à défaut de les comprendre, l'intervention du fantastique change notre vision des choses et le fin mot que l'on trouve pour conclure n'est qu'une solution provisoire.

BIBLIOGRAPHIE

BELLEMIN-NOËL, Jean, 1972, «Notes sur le fantastique», *Littérature*, n° 8, décembre.

BESSIÈRE, Irène, 1974, *Le récit fantastique, La poétique de l'incertain*, Paris, Larousse.

BOUVET, Rachel, 2007, *Etranges récits, Etranges lectures*, Presses de l'Université du Québec.

BOZZETTO, Roger, 1998, *Territoires des fantastiques*, Publication de l'Université de Provence.

CAILLOIS, Roger, 1965, *Au Cœur du fantastique*, Paris, Gallimard.

GOLSHÎRÎ, Hûchang, 2001, *Nîme-ye târik-e mâh (La moitié sombre de la lune)*, Téhéran, Editions Nilûfar.

GRIVEL, Charles, 1992, *Fantastique-fiction*, Paris, PUF. MAUPASSANT, Guy de, 1883, « Le Fantastique », *Le Gaulois*, 7 octobre.

RIFFATERRE, Michael, 1971, *Essais de stylistique structurale*, Paris, Flammarion, coll. « Nouvelle bibliothèque scientifique ».

RIMMON, Shlomith, 1974, *The Concept of Ambiguity – The Example of James*, Chicago, The University of Chicago Press.

SOHET, Philippe, 2007, *Images du récit*, Presses de l'Université du Québec, coll. « Communication ».

TODOROV, Tzvetan, 1971, *Introduction à la littérature fantastique*, Seuil, Point.

_____, 1978, *Symbolisme et interprétation*, Paris, Seuil, coll. « Poétique ».

VAX, Louis, 1960, *L'Art et la Littérature fantastique*, Paris, PUF.

_____, 1978, *Symbolisme et interprétation*, Paris, Seuil, coll. « Poétique ».

L'étude comparative des « notions épistémologiques » chez Mawlânâ, Ibn Arabî et Jean-Marie Gustave Le Clézio

ASSADOLLAHI Allahshokr

Professeur, Université de Tabriz

nassadollahi@yahoo.fr

NEJADMOHAMMAD Vahid

nejad_mohammad@yahoo.com

Résumé

Le présent article examine les modalités de la présentation de la nature et l'intérieur des êtres humains enclins à dépasser le quotidien. Depuis la création du monde et au cours de l'évolution de la "conscience" humaine, l'homme et son univers entouré ont été l'objet de multiples débats. L'Être de raison, doté de la faculté de réflexion, en tant que foyer de passions divines, s'efforce d'étaler les principes ontologiques de son "être" vêtu d'une part et de l'autre, les passions occultes et spirituelle de sa vérité immortelle, de pur côté de son imaginaire, de sa vie. Puisque la vie, l'être et l'univers deviennent l'objet d'étude des mystiques dont Mawlânâ, Ibn Arabî, et le romancier français, Le Clézio, qui, avec de diverses considérations, traitent les incertitudes, les angoisses et l'univers ontologique. La vie dans le monde d'ici-bas, avec en filigrane celle de l'Éternité et de spiritualité, se présente en